

á odda, fyrri at fáa hetta arbeiði í fasta skipan.

Sum vit skilja tykkum er tað hetta, tit vilja: Hvør ein boeigari í Føroyum skal fáa loyvi til, um hann vil, at keypa sær frið uppi á sínum alt árið. Tessvegna vilja vit hervið geva hesari sak okkara besta viðmæli. — Tí — sum danskurin sigur — Fri Jord í fri Mands Haand!

Tórshavn, 1, 24/11 1037.

J. Dalsgaard. H. J. Jacobsen (sign)

Til

Gøtu traðarmannafelag.

Angaende Brevet modtaget 15. Novbr. d. A. hvori bedes om en Udtalelse angaaende Vinterfredning af Troer, skal jeg udtale:

Jeg er af den Mening, at det har stor Betydning, om en Troer, der vil, kan faa Ret til at betale for Vintergræsningssretten paa sin Tro, altsaa faa fuld Rettighed til at benytte den, som han vil, hvilket jo ikke er Tilfælde som nu er, da han af Faarene kan faa det odelagt, som han har plantet eller saaet.

Jeg kan iøvrigt give den tilsendte Indbydelse min Tilslutning.

Sand, d. 26/11 1937.

J. F. Dalberg (sign).

Harra

Poul Fr. Joensen,

forni vinur og fyrrverandi partamaður.

Ílla fyrst tú. Ílla royndist tú. So ringa mura, so illavörð lyndi tú letur stinga undan kavi. Verri enn kanska teir flestu orðu. Men Poul, at tú komst at gera ein bakbrest og sýna teg illavörðan í skapi, tað kom mær ikki óvart.

Tú vart av »Skæbnens Lune» komin at ávara meg um hetta. Eg hevði sagt at siga bara liðað — men tú komst kollutari og ljótari, enn eg væntaði. Tú ert jú skald. Og skald skuldu kunna hevjað seg upp um kellingaatur. Men tað varð ikki.

Minnist tú brævið, tú skrivaði mær? Tað er rætt. Eg sendi tær eina avskrift av tí. Tað var svarið uppá tini skendsku og ósonnu álop á meg valdagin — mær fall betur at samla gløðandi kol. Eg vóni, at tað er so frætt eftiri í tær av hábornum, at tú kendi sviðan, foldi gløðurnar.

Eg havi hetta bræv liggjandi framan fyrri mær.

Tað er stuttligt nú at siggja, hvussu tú í tí smyr mær um munnin, lyftir meg til skýggja, hvussu tú vilt sýna teg óvurtrúgvæn við at ráða mær til ikki at vera ov eyman í samvitskunni og vápnunum móti mólstøðumonnunum. Og so koma ørindini undan kavi, væl smurd við sjálvrósi:

Tað miseyðnaðist at fáa Kristin frá »Krossinum» og at sleppa í hansara blaðstjórasess. Sjálvstýrismennu hettu sær ikki at seta hann av, sigur tú. Og tí kemur tú til mín, bønar og hóttar. Bønar meg um at lata

teg sleppa at vera blaðstjóri á »Føroya Social-Demokrati» og svør mær og socialismuni trygdareid sum vápnamaður. »Tá skulu teir hava á kúluna,» heldur tú. Men so kemur rosinan í pylsundanum, so kemur muturlyndi og rópar varsko. Viss eg ikki ... Lat meg heldur siga nokur av orðum tínum orðrætt:

»Kæri vinur, lat meg hoyra frá tær sum skjótast, munnliga ella skrivliga. Og kanst tú uppfylla hetta mítt hægsta ynski (at fáa blaðstjórastarvið P. D.), skal tú altíð eiga ein trúgván vápnabróður í mær!

Annars er fryktandi fyrri, at vit av »Forholdenes Magt» koma at mótast við drignum brøndum, hvør í sínum parti, og tað vildi gjørt mær illt. . .

Vinarliga heilsu

P. F. Joensen.»

Hetta var einki minni enn ein formur fyrri mutri og tuskhandli við »hugsjónum» og politiskum støðum.

Aldri havi eg skonkt mær nakran vápnabróður til, hvørki á ein ella annan hátt.

Keypa teg til socialist, visti eg eisini var ómøguligt. Tað ber ikki til at keypa eina hugsjón til ein mann eins og ein bestillir ein pakka frá Bulldog. Eg mátti so heldur mæta tær við »drignum brøndum».

Hin socialistiska hugsjónin skal sigra við blonkum vápnum, ja, heldur við martýrkrununi enn við mutri.

Vit mótast so við drignum brøndum, Poul. Tað er kortini eingin upplýftandi hildarleikur at fara til. Tí tú hevur longu sært teg til ólív. Við lít hefur tú fylgt teim ráðum, tú gavst mær sum »partamanni», ikki at brúka ov blonk vápn. Harvið hevur tú felt teg sjálfan í mannaeygum — felt teg, áðrenn tú byrjaði. Hvort hogg, tú leggur at mær, fellur maktaleysi til jarða, tí svorð tui eru rustað av um skeftini — rustað av í berum ósannindum, lágari óvund og illgitan og hevndgírind.

Mær kundi tí verið ónýtt at tikið teg á hondum, vápnabrotin sum tú stendur. Men tað skal jú gerast. Hitt villeidda liðið, ið tú stendur á odda fyrri, tað hevur ið hvussu er krav uppá tað.

Nógvar eru punktini, nógvar eru skarnsbýttarnar, tú ríður fram við móti mær. Lat meg taka tær í rað, eitt fyrri eitt, hvørt fyrri seg, og tveita tær, ósannindi tui, á skarnsdungan:

Kolamálið:

Tú brigdar mær at hava gjørt, at lønin hjá kolaminuarbeidarunum er vörðin 70 oyru um tíman.

Ein ósannindin!

Fyrri tað fyrsta er lønin ikki 70 oyri yvirhøvdur, sum tú vilt lata tað siggja út.

Lønin er 70 oyru tað fyrsta hálfárið, 80 oyru tað næsta hálfárið og síðani 90 oyru um tíman.

Fyrri tað næsta er at siga, at einasti lutur mín í tímalønini hjá kolaarbeidarunum er:

at eg, tá ið eg hoyrði, at tað var talan um eina forholdsvis langa lærutið fyrri kolahoggararnar, við ársliði talaði fyrri at stytta lærutiðina,

at eg fekk »Føroya Kol» at falla frá kravinum um, at 70 oyru skuldi vera tímalønin fyrri alla lærutiðina, og ganga við til, at seinna hálfárið av lærutiðini skuldi tímalønin vera 80 oyru.

Allir limir í »Fylkinge», ið vóru á fundi, tá ið kolamálið var til viðgerðar, og sum vilja vátta satt, kunna bera vitni um:

at eg á »Fylkingar» fundi hvørki viðmælti ella frámælti limunum at ganga við til eina lærutið við einum særligum lønskála, og

at eg, tá ið eg hevði orðið, bara ásaðnaði, at tað var satt, sum táverandi formaður arbeidarafelagsins, Peter Michelsen, hevði greitt limunum frá viðvíkjandi, hvussu samráðingarnar vóru farnar fram við harra Gernow stjóra og stjórnan fyrri »Arbejderkul» í Danmark, harra Flotkjær.

»Fylkinge» viðtók soleiðis lønsáttmálan við »Føroya Kol», uttan nakað trýst frá mínari síðu. Í heila takið havi eg hildið meg neutralan á »Fylkingar» fundum, tá ið løntræta hevur verið — hvør sannleikskerur limur í »Fylkinge» kann vátta hesum. Annað er tað, at tá ið arbeidararnir hava viðtikið eina støðu, so havi eg roynt at gjørt mítt til, at teim í stríðnum fyrri at halda hana varð veiddur stuðul av kammiráttum aðrastaðni frá. Og hetta hevur eyðnað, so »Fylkinge» hevur vunnið. Og hetta kunna allir teir arbeidarar ásaðna, ið ikki sum tú hava hildið seg uttanfyrri allt stríð fyrri »Fylkingar» frama.

Eg havi soleiðis hvørki lut ella part í nakrari lønlekkari fyrri »Fylkingar» limir. Teir eru eisini, skal eg siga tær, Poul, menn fyrri at taka eina sjálvstenduga støðu. Tú ert limur av »Fylkinge». Men hvar var tú undir lønforhandlingunum við F.K.? Dugnaði tú arbeidarunum við góðum ráðum? Nei, tú legði vertin í teir — og lat teir standa uttan tína hjálp. Tað er tui lutur, tað er tui verk í hesum spurningi.

Vegna hinum tättinum í kolaspurninginum, nevniliga jarðar-eigaranna krav um at fáa kolaavgiftina heldur enn Fransar, er at siga:

Eingin veit betur enn tú, at tað, tú brigdar mær her, er ógrundað illavörðlið brikst.

Tú teist,

at eg bardist fyrri kolamálinum, tá ið mólstøðumenn minir í politikki vóru ímóti málinum og jarðeigararnir kældir fyrri tí,

at tað var av »Føroya Social-Demokrates» ávum, at jarðeigararnir fóru at interessera seg fyrri ognarspurninginum viðvíkjandi kolinum,

at sóknarstýrið hevur útið tað, sum hvørki tú ella tuiir hjálparmenn kundu útinna, nevniliga,

Færøernes Rederiforening

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 20. ds. i Anledning af Kontraktspørgsmaalet der foreligger saaledes. Rederiforeningen har tilbudt Fortsættelse af Kontrakten af 1937 uforandret for Haandlinefiskeriet og yderligere Forhandling primo Februar om andre Fiske-metoder. Føroya Fiskimannafelag afviser vort Tilbud for Haandlinekontrakten saafremt Overenskomst ikke samtidig opnaas om Line- Garn- Sild- og Trawlerkontrakt.

Bestyrelsen.

Fundur

Suðuroyar syðra javnaðarfelag bjóðar øllum limum sínum og øllum limum Fiskimannafelagsins, Arbeidsmanna-felagsins og skipara & navigatørfelagsins ásamt arbeidskvinnum til fundar í losjuni í Vági leygarkvöldið hin 22. januar kl. 6 s. p. Løgtingsmennirnir Danbjørk og Jacob Nielsen flyta røður. Ífall sjóveður verður, verður fundurin sunnudagin 23. januar kl. 3 s. p.

Møtið fjøllment.

Javnaðarfelagið.

Køb ikke udenlandsk MARGARINE men færøsk Margarine

VITA NR. 1

Den er vitaminiseret — den er veismagende.

Vi har kun én Kvalitet den bedste, én Pris den billigste.

AS

Thorshavns Mælkeforsyning & Margarinefabrik.

Panting.

Tað verður her gjørt kunnugt at eftirstøður av kommunuskatti fyrri juli og oktober ársfjórðingar 1937 og vatngjaldið fyrri 1937, sum ikki eru goldnar innan 10. februar hetta ár, verða sendar pantifútanum til pantingar.

Tórshavnar býráð, 14. januar 1938.

at direktørunin í »Føroya Kol», harra Gernow, vildi, um jarðar-eigararnir bundu seg til at geva arbeidsfrið og til ikki, um teir lingu rætt, at geva Føroya Kol verri kor enn Fransarnir, leggja sak ímóti einum jarðeigarara, sum ikki hevði skrivað rættindini til kolioð burtur av nýggjum. Vann hesin, skuldu allir eigararnir, eisini teir, ið høvdu givið hond sína burtur, vinna.

Hetta er mín lutur í hesum tättinum í kolaspurninginum aftrat tí, at kolaarbeiðið kom aftur í gongd, harvið vart var fyrri einari katastrofu fyrri Froðbiar sóknar arbeidarafjöld og Froðbiar sóknar kommunu.

Tað somir tær at illgrunað um mutur, um at vera undirstungin. Torir tú at siga tað bart út? Allir eru ikki soleiðis innstillaði, um summir eru tað. Enn finnast menn, ið kunna